

Številka: 090-47/2023-2 (272)

Datum: 23.08.2023

Nacionalni inštitut za javno zdravje (v nadaljevanju: NIJZ) izdaja v zadevi odobritve dostopa do informacij javnega značaja na zahtevo dr. Andraža Teršek (v nadaljevanju: prosilec) z dne 28.07.2023, na podlagi 2. odstavka 22. člena ter 1. odstavka 4. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja ((Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo, 117/06 - ZDavP-2, 23/14, 50/14, 72/14 - skl. US, 19/15 - odl. US, 102/15, 32/16, 7/18, 141/22), v nadaljevanju ZDIJZ) naslednjo

ODLOČBO

Zahtevo prosilca št. 090-47/2023-1 (272) z dne 28.07.2023 za dostop do dokumentov, iz katerih je razvidno:

»V skladu s smiselno kombinacijo ZDIJZ in Uredbe o upravnem poslovanju, ustavno pravico do obveščenosti in temeljnimi načeli dobre in prijazne uprave vljudno sprašujem naslednje:

- Kateri znanstveni viri so po prepričanju organa verodostojni in merodajni za iskanje in analizo znanstvenih informacij s področja medicine in javnega zdravja?
- Ali sta taka vira, na primer, tudi Pub.Med in revija Nature?
- Kaj pa revija Virology?
- Kaj pa MDPI?
- Kaj pa revija Lancet?
- Katere znanstvene (ne politične) vire organ redno spremlja (da bi iste vire redno spremljali tudi mi): spletne vire, revije, knjige?

V skladu z Uredbo o upravnem poslovanju in ZDIJZ vljudno sprašujem, če obstaja znanstvena in objavljena informacija in če organ razpolaga z informacijo, ki bi govorila o tem, da učinkovina Nattokinase nima pozitivnih zdravilnih učinkov v primeru obolelosti s kovidom in v primeru zapletov po cepljenju z mRNA cepivom?

Ali je spodnja informacija po stališču organa verodostojna?

- https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9441630/#_ffn_sectitle

*"We found that NK at a dose of 10,800 FU/day effectively managed the progression of atherosclerosis and hyperlipidemia with a significant improvement in the lipid profile. **A significant reduction in the thickness of the carotid artery intima-media and the size of the carotid plaque was observed. The improvement rates ranged from 66.5 to 95.4%.**"*

Ali je vir verodostojen?

Ga organ uporablja pri svojem delu?

V pomoč dodajam pojasnilo, oziroma sugestijo, da organ morda ne bi iskal informacij v bazi Lotus Notus, niti o njih ne bi spraševal zaposlenih oseb pri organu, ampak bi jih poiskal kar tam, kjer te

informacije so ali bi lahko bile: splet, znanstveni viri, prosto dostopni na spletu, znanstvene revije, znanstvene knjige ipd.

Ali organ razpolaga z informacijo, da naj bi bila znatno povečana smrtnost v Evropi v letih 2021-2023 posledica "mraza"? Ali nam organ lahko pomaga pri vedenju, če je bil znanstveni članek s tako trditvijo objavljen v reviji Lancet?«

se zavrne.

Stroški v tem postopku niso nastali.

Obrazložitev:

NIJZ je dne 28.07.2023 prejel zahtevo za posredovanje informacij javnega značaja, v katerem prosilec sklicujoč se na določila ZDIJZ zahteva dostop do informacij javnega značaja, in sicer želi dostop do dokumentov iz katerih je razvidno:

»V skladu s smiselno kombinacijo ZDIJZ in Uredbe o upravnem poslovanju, ustavno pravico do obveščenosti in temeljnimi načeli dobre in prijazne uprave vljudno sprašujem naslednje:

- Kateri znanstveni viri so po prepričanju organa verodostojni in merodajni za iskanje in analizo znanstvenih informacij s področja medicine in javnega zdravja?
- Ali sta taka vira, na primer, tudi Pub.Med in revija Nature?
- Kaj pa revija Virology?
- Kaj pa MDPI?
- Kaj pa revija Lancet?
- Katere znanstvene (ne politične) vire organ redno spremlja (da bi iste vire redno spremljali tudi mi): spletne vire, revije, knjige?

V skladu z Uredbo o upravnem poslovanju in ZDIJZ vljudno sprašujem, če obstaja znanstvena in objavljena informacija in če organ razpolaga z informacijo, ki bi govorila o tem, da učinkovina Nattokinase nima pozitivnih zdravilnih učinkov v primeru obolelosti s kovidom in v primeru zapletov po cepljenju z mRNA cepivom?

Ali je spodnja informacija po stališču organa verodostojna?

- https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9441630/#_ffn_sectitle

"We found that NK at a dose of 10,800 FU/day effectively managed the progression of atherosclerosis and hyperlipidemia with a significant improvement in the lipid profile. A significant reduction in the thickness of the carotid artery intima-media and the size of the carotid plaque was observed. The improvement rates ranged from 66.5 to 95.4%."

Ali je vir verodostojen?

Ga organ uporablja pri svojem delu?

V pomoč dodajam pojasnilo, oziroma sugestijo, da organ morda ne bi iskal informacij v bazi Lotus Notus, niti o njih ne bi spraševal zaposlenih oseb pri organu, ampak bi jih poiskal kar tam, kjer te

informacije so ali bi lahko bile: splet, znanstveni viri, prosto dostopni na spletu, znanstvene revije, znanstvene knjige ipd.

Ali organ razpolaga z informacijo, da naj bi bila znatno povečana smrtnost v Evropi v letih 2021-2023 posledica "mraza"? Ali nam organ lahko pomaga pri vedenju, če je bil znanstveni članek s tako trditvijo objavljen v reviji Lancet?»

Informacija javnega značaja je opredeljena v 1. odstavku 4. člena ZDIJZ, ki določa, da je informacija javnega značaja informacija, ki izvira iz delovnega področja organa, nahaja pa se v obliki dokumenta, zadeve, dosjeja, registra, evidence ali dokumentarnega gradiva, ki ga je organ izdelal sam, v sodelovanju z drugim organom, ali pridobil od drugih oseb. Navedena določba tako vsebuje tri osnovne kriterije, ki morajo biti kumulativno izpolnjeni, da lahko govorimo o obstoju informacije javnega značaja:

- informacija mora izvirati iz delovnega področja organa,
- organ mora z njo razpolagati,
- nahajati se mora v neki materializirani obliki.

Po 5. členu ZDIJZ so informacije javnega značaja prosto dostopne pravnim ali fizičnim osebam. Vsak prosilec ima na svojo zahtevo pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja tako, da jo pridobi na vpogled, ali da pridobi njen prepis, fotokopijo ali njen elektronski zapis.

Uvodoma pojasnjujemo, da je NIJZ nacionalni inštitut, katerega glavni namen je proučevanje, varovanje in zviševanje ravni zdravja prebivalstva Republike Slovenije (RS) s pomočjo preventivnih ukrepov. Ključne dejavnosti NIJZ, ki jih financira Ministrstvo za zdravje RS, obsegajo zagotavljanje podatkov s področja zdravja in zdravstvenega varstva, spremljanje in ocenjevanje zdravja prebivalstva; prepoznavanje groženj zdravju in oblikovanje ukrepov za njihovo obvladovanje; krepitev zdravja in oblikovanje strokovnih podlag za sprejemanje zdravju naklonjenih politik; programe in ukrepe za preprečevanje bolezni; spremljanje in ocenjevanje sistema zdravstvenega varstva; razvoj strokovnjakov javnega zdravja ter raziskave v javnem zdravju. NIJZ opravlja tudi zdravstvene storitve, ki jih financira Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), in sicer upravlja in deloma izvaja državni program presejanja za zgodnje odkrivanje raka in predrakavih sprememb debelega črevesa in danke (SVIT), koordinira izvajanje preventivnih programov na primarni ravni, izvaja zdravstvene storitve, ki se nanašajo na zagotavljanje neprekinjene preskrbe s cepivi in imunoglobulini v RS ter nekatere druge naloge preventivnega zdravstvenega varstva na terciarni ravni. Poleg osrednje vloge v dejavnosti javnega zdravja v Sloveniji ter izvajanje terciarne dejavnosti na tem področju, se NIJZ aktivno vključuje tudi v mednarodne projekte, ki pokrivajo različna področja zdravja in splošnih javnozdravstvenih problemov prebivalstva.

Organ pojasnjuje, da je kot zavezanec po ZDIJZ prosilcu dolžan omogočiti dostop le do že obstoječih (materializiranih) informacij in ni dolžan odgovarjati na vprašanja oziroma podajati pojasnila na način, da bi posebej tvoril stavke, ki bi predstavljali odgovore na vprašanja, niti ni dolžan ustvariti dokumente ali jih pridobivati od drugih subjektov, da bi zadostil zahtevi. Iz odločbe IP, št. 090-277/2020/4 z dne 17.12.2020 izhaja, da na primer vloga, s katero se zahteva, da organ odgovori na vprašanja oz. pripravi pojasnilo, obrazložitev ipd. ne predstavlja zahteve za dostop do informacij javnega značaja. IP v odločbi pojasnjuje, da ZDIJZ ne omogoča oziroma predvideva

pravice do odgovorov in pojasnil ter podobnega. Takšno stališče izhaja tudi iz sodbe Upravnega sodišča RS, št. I U 1351/2010-12 z dne 25. 5. 2011. Prosilec ima namreč po ZDIJZ pravico zahtevati dokumente, s katerimi organi zavezanci že razpolagajo, ne more pa prisiliti organa, da posebej na zahtevo prosilca ustvari določen dokument (npr. pripravi odgovore na vprašanja, poda pojasnilo, obrazložitve ipd.).

Organ je opravil ugotovitveni postopek in podal naslednji odgovor:

Definicija informacije javnega značaja je določena v 1. odstavku 4. člena ZDIJZ. Iz navedene določbe izhajajo trije osnovni pogoji, ki morajo biti kumulativno izpolnjeni, da lahko govorimo o obstoju informacije javnega značaja.

Pogoj	Izpolnjevanje pogoja za obravnavano vprašanje predmetne zadeve
Informacija mora izvirati iz delovnega področja organa.	IZPOLNJEN
Organ mora z informacijo razpolagati.	NI IZPOLNJEN
Informacija se mora nahajati v materializirani obliki.	NI IZPOLNJEN

Utemeljitev:

Odgovorov in komentarjev nimamo v materializirani obliki in posledično z informacijami ne razpolagamo.

Stroški v tem postopku niso nastali.

S tem je odločba utemeljena.

Pravni pouk:

Zoper to odločbo je dovoljena pritožba v roku 15 dni od dneva vročitve in je prosta plačila upravne takse. Pritožba se vloži v pisni (fizični ali elektronski) obliki ali ustno na zapisnik pri organu, ki je odločbo izdal. Če je pritožba poslana priporočeno po pošti, se šteje, da je pravočasna, če je oddana na pošto zadnji dan pritožbenega roka. O pritožbi odloča Informacijski pooblaščenec.

doc. dr. Branko Gabrovec
generalni direktor

Pripravila:
Helena Malnar

Vročiti:

- dr. Andraž Teršek (andraz.tersek@gmail.com)
- Pravno sistemska služba NIJZ

